

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В сучасних ринкових умовах господарювання бухгалтерський облік безпосередньо пов'язаний із процесом управління підприємством і є важливою складовою цього процесу. Однак недосконала методична база обліку може стати причиною прийняття неправильних управлінських рішень, які призведуть до зниження ефективності роботи підприємств. Статистичні дані свідчать, що сьогодні суттєво погіршилися фінансове становище та фінансові результати на підприємствах. Однією з причин такої ситуації є формування підприємствами необґрунтованої облікової політики, в тому числі і у відношенні до основних засобів.

Для прийняття оперативних і тактичних рішень щодо управління підприємством в умовах мінливої ринкової кон'юнктури і конкуренції товаровиробників необхідна достовірна та аналітична інформація.

Особливе місце в системі ведення бухгалтерського обліку займають питання, що пов'язані зі станом та використанням основних засобів. Це пояснюється тим, що вони у своїй сукупності створюють матеріально-технічну базу і тим самим визначають господарську діяльність підприємства.

З переходом вітчизняних підприємств до ведення обліку згідно з міжнародними стандартами обліку, підприємства отримали нові можливості у формуванні облікової політики щодо основних засобів. Однак, поряд з цим, з'явилося ряд питань, які є недостатньо досліджені та мають дискусійний характер.

Проблеми обліку основних засобів в умовах сучасних концепцій управління підприємством набувають актуальності у зв'язку з потребами отримання інвесторами та іншими зацікавленими користувачами повної, правдивої та неупередженої інформації про стан та ефективність використання основних засобів. Система їх обліку, яка склалася, не задовольняє вимоги ринку, умов функціонування значно розширюють коло операцій, що проводяться з основними засобами, а саме: купівля-продаж, нарахування амортизації, страхування, реалізація інвестиційних проєктів.

Вивчення теоретичних аспектів, наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів свідчать, що бухгалтерський облік основних засобів останнім часом дещо ускладнився, а коло проблемних питань негативно впливають на процес управління

підприємством, знижуючи при цьому ефективність використання основних засобів. Основними проблемами щодо організації обліку основних засобів, які потребують вирішення, можна відмітити:

- активніше впровадження МСФЗ;
- відображення витрат на ремонт основних засобів;
- поліпшення первинного обліку основних засобів;
- створення єдиної інформаційної системи управління матеріально-технічною базою;
- оптимізація форм первинних документів основних засобів.

Враховуючи означені проблеми ведення обліку основних засобів запропонуємо шляхи їх вирішення. На нашу думку, досить важливим етапом удосконалення обліку основних засобів є, насамперед, гармонізація положень П(С)БО 7 «Основні засоби» [2] з МСБО 16 «Основні засоби» [1] в частині:

1) здійснення переоцінки основних засобів тільки в тому разі, якщо їх справедлива вартість достовірно визначена;

2) у П(С)БО 7 доцільно дати посилання на П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» щодо встановлення порядку зменшення корисності активів;

3) при операціях обміну варто оцінювати об'єкт основних засобів за справедливою вартістю, не виходячи з їх поділу на подібні чи неподібні об'єкти тощо.

Незаперечним також є те, що бухгалтерський облік в сучасних умовах досконалих комунікацій неможливий без використання інформаційних технологій. Існує багато бухгалтерських програм, за допомогою яких можна раціонально використовувати час працівників бухгалтерських служб, скорочуючи обсяги ручної роботи з документами.

Таким чином, необхідно вдосконалювати теоретико-практичні засади організації обліку основних засобів в напрямку розширення її управлінських можливостей, максимально пристосовуючи до практичних потреб підприємств, що виникають в процесі прийняття управлінських рішень щодо стану, руху та ефективності використання основних засобів.

Реалізація викладених положень сприятиме удосконаленню організації обліку основних засобів, підвищенню їх інформативності.

Список використаної літератури

1. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності: навч.-довідн. посібн. / [Ю.С. Цал-Цалко, Г.Г. Кірсьцев, І.В. Лукашов та ін.]. – Житомир: ПП «Рута», 2011. – 707 с.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. за № 92 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

